

DATOS IDENTIFICATIVOS

Lingua e literatura: Español

Materia	Lingua e literatura: Español			
Código	O05G110V01507			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Enriquez Salido, Carmen			
Profesorado	Enriquez Salido, Carmen			
Correo-e	mcsalido@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esixe que o futuro docente posúa, ademais dunha extensa e profunda formación en aspectos psicopedagóxicos, un dominio da ferramenta básica e imprescindible en todo proceso de comunicación: a lingua española. Ademais do coñecemento dos principios básicos e científicos de disciplinas lingüísticas que se ocupan da lingua española, as destrezas, que os profesores deben perfeccionar nas clases, para alcanzar os obxectivos inherentes á aprendizaxe: capacidade lectora, a expresión oral, a expresión escrita e a análise e interpretación de textos orais e escritos.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
A2	Capacitar os docentes para que aprendan a promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
A4	Proporcionar ás alumnas e aos alumnos recursos para fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
A6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
A7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia
A11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
B1	Capacidade de análise e síntese
B3	Comunicación oral e escrita
B4	Coñecemento de lingua estranxeira
B5	Coñecemento de informática
B7	Resolución de problemas
B9	Traballo en equipo
B12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
B13	Razoamento crítico
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Adaptación a novas situacións

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma, creativa e cooperativa, e promovelos nos estudantes dende a participación e o esforzo individual.	A1	B1

Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A6	B1 B3 B7
Coñecer, respectar e promover a diversidade lingüística e cultural de España e de Europa.	A6	B12
Recoñecer a identidade da etapa de educación infantil e as súas características cognitivas e comunicativas.	A1 A2	B16
Saber expresarse en español con fluidez e precisión e poder facer un uso flexible do devandito idioma para fins sociais, académicos e profesionais.	A6	B1 B3 B4
Falar, ler e escribir, dun xeito correcto e axeitado, a lingua española.	A1 A2 A11	B1 B7 B13
Coñecer a fonoloxía, a fonética e a ortografía da lingua española.	A4 A7	B3 B7 B13
Coñecer e saber empregar a gramática do español.	A4 A6	B1 B5 B7 B13 B15
Adquirir e saber empregar os conceptos básicos da semántica, a lexicoloxía e a lexicografía do español.	A1 A2 A6	B1 B7 B9 B13 B15

Contidos

Tema	
1. Gramática: morfoloxía e sintaxe	2.1. Recoñecer, illar e analizar os morfemas do español. 2.2. Diferenciar los morfemas flexivos dos morfemas derivativos. 2.3. Identificar, definir e caracterizar as categorías gramaticais. 2.4. Distinguir tipos e subtipos de unidades sintácticas. 2.5. Saber identificar as funcións sintácticas.
2.-Literatura española	(*)

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	16	16	32
Traballos de aula	8	0	8
Sesión maxistral	28	40	68
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	4	20	24
Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	0	18	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	En horario de clase. En sesións de titoría. Orientacións, seguimento dos traballos e programa, solución de problemas e dúbidas. Revisión de metodoloxía e consultas bibliográficas.

Resolución de problemas e/ou exercicios En horario de clase. En sesións de titoría. Orientacións, seguimento dos traballos e programa, solución de problemas e dúbidas. Revisión de metodoloxía e consultas bibliográficas.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Deste xeito, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	20%
Traballos de aula	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	20%
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	40%
Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	Elaboración dun documento por parte do alumno no que se reflicten as características do traballo levado a cabo. Os alumnos deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, amosar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a análise e tratamento de datos.	20%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os estudantes, para superar a materia, deberán ter obtido o 50% de todas e cada unha das catro probas que integran a avaliación. No caso de que non superasen algunha das catro probas e, especificamente as competencias non adquiridas da materia, serán avaliados na segunda convocatoria durante o mes de xullo. Aqueles estudantes que, por causa xustificada no comezo do curso académico, non poidan asistir regularmente ás clases teóricas, prácticas, actividades e exercicios que se desenvolverán nos espazos docentes destinados ás tarefas determinadas, deberán realizar, obrigatoriamente, as mesmas actividades e tarefas dos asistentes e no mesmo prazo sinalado a tal efecto; As porcentaxes asignadas ás probas para os alumnos non asistentes serán exactamente as mesmas que as indicadas para os estudantes asistentes.

Bibliografía. Fontes de información

Bosque, I. y V. Demonte (eds.) (1999): Gramática descriptiva de la lengua española. (3vols). Madrid: Espasa Calpe.

Di Tullio, A. (2005): Manual de gramática del español. Buenos Aires: La isla de la luna.

Escandell Vidal, M. V. (2007): Apuntes de semántica léxica. Madrid: Cuadernos de la UNED.

Real Academia Española (2009): Nueva gramática de la lengua española. 2 volúmenes. Madrid: Espasa.

Real Academia Española (2010): Manual de la nueva gramática de la lengua española. Madrid: Espasa.

Villanueva, D. (2006): El comentario del texto narrativo: cuento y novela. Madrid: Marenostrum, Forum Didáctico.

Bosque, I. (2004). Redes. Diccionario combinatorio del español contemporáneo. Madrid: SM.

DCECH (1980-1991). Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico, de Juan Corominas, con la colaboración de José Antonio Pascual. Madrid: Gredos.

DRAE-2001. REAL ACADEMIA ESPAÑOLA (200121): Diccionario de la lengua española. Madrid: Espasa Calpe.

Pharies, D. (2002). Diccionario etimológico de los sufijos españoles. Madrid: Gredos.

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA-ASOCIACIÓN DE ACADEMIAS DE Seco, M. (2010): Diccionario de dudas y dificultades de la lengua española. Madrid: Espasa.

Materiais audiovisuais. Materiais didácticos y científicos escritos.

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xeografía para mestres/O05G110V01907

Lingua e literatura: Galego/O05G110V01505

Matemáticas para mestres: Educación infantil/O05G110V01602

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/O05G110V01103

Educación: Organización do centro escolar/O05G110V01203

Didáctica da lingua e a literatura infantil/O05G110V01404
